

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/104/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621201579
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4621201579.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany, samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka B. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., C. XXXX/XX a otec M. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/207/2019 zo dňa 14.07.2020, právoplatný dňa 26.08.2020 tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť matky na mal. Z. Y., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 50 eur na sumu 120 eur mesačne, s účinnosťou od 01.07.2021

II. Zročné výživné za čas od 01.07.2021 do 31.08.2021 v sume 140 eur súd p o v o ľ u j e matke zaplatiť v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk otca, pod následkom straty výhody splátok.

III. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 28.06.2021 domáhal zvýšenia výživného na mal. Z. Y. zo sumy 50 eur na sumu 120 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu a návrh zdôvodnil tým, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/207/2019 zo dňa 14.7.2020, kedy bola matka zaviazaná na platenie výživného v sume 50 eur mesačne s účinnosťou od 15.03.2020, nastala u matky podstatná zmena pomerov spočívajúca v tom, že sa zamestnala a zmenila svoj osobný status tým, že sa vydala. Okrem toho sa podstatne zvýšili výdavky na maloletú, ktorá od septembra tohto roka nastupuje do ôsmeho ročníka základnej školy.

2. Matka s návrhom nesúhlasila, na pojednávaní konanom dňa 04.08.2021 uviedla, že jej končí pracovná zmluva, ktorú má uzavretú na dobu určitú a nevie, či bude mať aj naďalej prácu, pokiaľ nie, nemohla by platiť zvýšené výživné.

3. Kolízny opatrovník odporučil zvýšiť výživné s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletej, pomery na strane rodičov a zárobokové možnosti a schopnosti matky.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

Maloletá Z. Y. sa narodila mimo manželstva, otec k nej uznal otcovstvo. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/241/2013 zo dňa 27.09.2013, ktorým súd schválil dohodu rodičov, bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca, matke bola určená vyživovacia povinnosť v sume 27,12 eur mesačne s účinnosťou od 02.11.2013, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.12.2013.

5. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 11P/17/2015-20 zo dňa 17.03.2015 zakázal styk matky s maloletou Z.. Návrh na začatie konania podal v danej veci otec z dôvodu, že matka sa neprimerane správa k dieťaťu, je psychiatrický pacient, nelieči sa a z toho pramenia aj jej veľké zmeny v správaní. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.04.2015.

6. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/195/2018-25 zo dňa 04.12.2018 zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/17/2015-20 zo dňa 17.03.2015 v časti zákazu styku matky s maloletou Z. Y., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je povinný umožniť telefonický kontakt matky s maloletou každú sobotu v nepárnom kalendárnom týždni v čase od 16.00 hod. do 16.15 hod.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.12.2018.

7. Rozsudkom č. k. 9P/207/2019 - 141 zo dňa 14.07.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.08.2020, tunajší súd zvýšil vyživovaciu povinnosť matky na maloletú zo sumy 27,12 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne s účinnosťou od 16.12.2019 do 14.03.2020 a na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od 15.03.2020 naďalej a zročné výživné za obdobie od 16.12.2019 do 30.06.2019 vo výške 356,83 eur povolil matke zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 10 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že matka v čase poslednej úpravy výšky výživného bývala v 3-izbovom byte spolu so svojimi rodičmi a sestrou. Mala zdravotné problémy, bola psychiatrickým pacientom, navštevovala psychiatrickú ambulanciu MUDr. J. M.. Do novembra 2013 poberala rodičovský príspevok vo výške 199,60 eur a prídavok na dieťa vo výške 23,10 eur, v čase rozhodnutia súdu bolo už dieťa v osobnej starostlivosti otca. Bola nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, dávku v nezamestnanosti nepoberala.

8. Bytové pomery matky sa nezmenili, i naďalej bývala v 3-izbovom byte spolu so svojou matkou a sestrou. Jej otec, ktorý s nimi pôvodne býval v spoločnej domácnosti, zomrel dňa XX.XX.XXXX. Matka je spoluvlastníčkou bytu s veľkosťou jej spoluvlastníckeho podielu 1/10-ina titulom dedičstva po zomrelom otcovi. Jej matka poberala starobný a vdovský dôchodok, spolu vo výške 518,90 eur mesačne, jej sestra poberala invalidný dôchodok vo výške 292,30 eur mesačne. Matka bola zamestnaná v spoločnosti V., spol. s r.o. na pozícii stolár vo výrobe od 02.11.2018 do 30.04.2019. Matka je psychiatrický pacient, navštevuje psychiatrickú ambulanciu MUDr. B. C.. Od 26.04.2019 bola práceneschopná s diagnózou F200 - Paranoidná schizofrénia. Od mája 2019 do 14.03.2020 poberala nemocenské dávky vo výške cca 360 eur mesačne (355,10 eur za 30 dní v mesiaci, resp. 367 eur za 31 dní v mesiaci). Dňa 15.03.2020 jej zanikol nárok na nemocenské. V čase rozhodnutia súdu uvedeným rozsudkom sp. zn. 9P/207/2019 bola nezamestnaná, nepoberala dávku v hmotnej núdzi a ani nemocenské dávky. Bola poberateľkou invalidného dôchodku do decembra 2019 vo výške 123,50 eur a od januára 2020 vo výške 127,80 eur mesačne. Jej výdavky boli nasledovné: telefón 20 eur mesačne, lieky 5 eur mesačne, matke prispievala na domácnosť sumou 100 eur mesačne. Výživné platila v doposiaľ súdom určenej výške 27,12 eur mesačne. Náklady na domácnosť mimo stravy predstavovali asi 250 eur mesačne a podieľali sa na nich spoločne matka, stará matka a sestra matky. Podľa správy psychiatra MUDr. B. C. zo dňa 06.03.2020, matka trpí závažným duševným ochorením - paranoidnou schizofréniou, ktorá jej spôsobila trvalé zníženie pracovnej schopnosti, pri stabilizovanom zdravotnom stave je možná práca v chránenom prostredí na znížený pracovný úväzok, neodporúča sa práca na zmeny a v noci. Tieto skutočnosti potom viedli súd k záveru, že matka bola schopná platiť za obdobie od 16.12.2019 do 14.03.2020 výživné v sume 120 eur mesačne, keďže v tom období bola zamestnaná, následne, keď pracovať prestala, jej príjem sa podstatne znížil a prestavoval len invalidný dôchodok. Preto s účinnosťou od 15.03.2020 jej súd uložil vyživovaciu povinnosť len vo výške 50 eur mesačne.

9. V čase tejto poslednej úpravy výživného bola mal. Z.iačkou X. ročníka základnej školy, bývala s otcom, jeho partnerkou a s ich spoločnou mal. dcérou G.. Otcove príjmy z podnikania boli v tom čase 850 - 900 eur mesačne, jeho partnerka pracovala s príjmom 750 eur mesačne. Rodina bývala v novopostavenom rodinnom dome.

10. V súčasnosti je mal. Z. žiačkou 8. ročníka základnej školy, je zdravá, naďalej býva s otcom a jeho rodinou, s matkou je v kontakte. Matka jej okrem výživného posielala pravidelne balíčky s potrebnými vecami ako je oblečenie, drogéria, sladkosti, podľa požiadaviek maloletej, pri príležitosti konca školského roka a narodenín jej matka poslala po 100 eur.

11. Otec je naďalej spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti M. Q. s.r.o. Z. K., jeho priemerný mesačný príjem je 500 eur, jeho partnerka I. L., s ktorou majú spoločné dieťa maloletú G. Y., nar. XX.XX.XXXX, je zamestnaná v spoločnosti A. s.r.o. E., priemerne mesačne zarába 878 eur. Rodina býva v rodinnom dome, ktorého vlastníčkou je otcova matka, mesačne výdavky predstavujú platby za elektrinu 60 eur, za plyn 60 eur, internet a TV 220 eur, splátka hypotéky 250 eur. Maloletej otec platí poisťku 60 eur mesačne, paušál na telefón 20 eur mesačne, cestovné do školy 30 - 40 eur mesačne, dáva jej vreckové 100 eur mesačne.

12. Matka je od 11.09.2020 opätovne zamestnaná, pracuje pre spoločnosť W. A. s.r.o. K. v prevádzke spoločnosti K. Q. O. G. s.r.o. v Y. pri G., priemerne mesačne zarába 769 eur, pracovný pomer, ktorý mala uzavretý na dobu určitú, sa predĺžil do 10.03.2022. Matka aj naďalej poberá invalidný dôchodok vo výške 132,20 eur, naďalej je dispenzarizovaná v psychiatrickej ambulancii Mudr. B. C., ktorý súdu v správe zo dňa 11.08.2021 uviedol, že aktuálne je ochorenie matky v remisii, napriek tomu je jej pracovná schopnosť naďalej znížená, pretože choroba má chronický priebeh a vážne dopady na osobnosť a sociálne fungovanie, nemá zákaz pracovať, ale vyžadovať od nej pracovné zaradenie je z jeho pohľadu neprípustné.

13. Matka dňa XX.XX.XXXX uzavrela manželstvo s M. Z., ktorý je zamestnaný na polovičný pracovný úväzok v spoločnosti Z. - izolačné a dizajnové sklá v B. s priemerným čistým mesačným zárobkom 300 eur. Z manželstva deti nepochádzajú, matkin manžel nemá žiadne vyživovacie povinnosti. Manželia spolu nebývajú, matka uviedla, že chce požiadať o pridelenie mestského bytu, ona zatiaľ býva naďalej u svojej matky, ktorej prispieva na domácnosť sumou 100 eur, čo preukázala čestným prehlásením jej matky B. K. a manžel u svojich rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu rozsudku o výživnom a to najmä na strane matky, ktorá sa opätovne zamestnala, čím sa zvýšil podstatne jej príjem oproti času, kedy súd naposledy rozhodoval o výživnom. Vtedy príjem matky predstavoval len invalidný dôchodok, v súčasnosti okrem neho poberá aj mzdu vo výške priemerne 780 eur v čistom mesačne, nemá ďalšie vyživovacie povinnosti, uzavrela manželstvo, z ktorého zatiaľ deti nepochádzajú. Vzhľadom na zistené skutočnosti súd považoval návrh otca za dôvodný a preto zvýšil vyživovaciu povinnosť matky zo sumy 50 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne s účinnosťou od 1.7.2021, od podania návrhu. Takto zvýšené výživné podľa názoru súdu je primerané veku dieťaťa a jeho odôvodneným potrebám, ako aj zárobkovým možnostiam a schopnostiam matky a osobných, zárobkových a majetkových pomerov na strane rodičov. O maloletú sa osobne stará otec, čím si tiež čiastočne plní zákonnú vyživovaciu povinnosť voči nej, na čo súd musí pri rozhodovaní prihliadať.

16. Keďže súd zvýšil výživné s účinnosťou od 01.07.2021, rozhodol aj o zročnom výživnom, ktoré je od uvedeného dátumu do 31.08.2021 vo výške 140 eur, a ktoré súd povolil matke zaplatiť v splátkach po 30 eur, s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh.

17. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.